

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงเถาของ ครูอุทัย แก้วละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การรับการถ่ายทอดด้านหลักการประพันธ์ วิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงเถา สังเคราะห์ แนวทางการประพันธ์เพลงเถา และนำไปใช้ในการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงเถา ของครูอุทัย แก้วละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552 ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อหาคำตอบทางการวิจัยให้ทราบถึงการรับการถ่ายทอดด้านหลักการประพันธ์ แนวทางการประพันธ์เพลง สังคีตลักษณะหรือรูปแบบ บันไดเสียงของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง จังหวะหน้าทับ เทคนิคการบรรเลงและกลวิธีการบรรเลง วรรคตอนของเพลง และการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ที่เป็นแบบฉบับของ ครูอุทัย แก้วละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552 เพื่อให้ได้คำตอบดังกล่าวผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเภทของเพลงไทย ทฤษฎีเพลงเถา โครงสร้างของเพลงไทย ประเภทของผู้ประพันธ์ แนวทางการประพันธ์เพลงไทย หลักการวิเคราะห์เพลงไทย ประวัติครูอุทัย แก้วละเอียด ประวัติเพลงอุสุเรน เถา ประวัติเพลงเทพทอง เถา ประวัติเพลงดอกไม้เหนือ เถา ประวัติเพลง เทพนมิต เถา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูอุทัยแก้ว ละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552 บุคคลผู้เป็นต้นแบบในการทำการศึกษารื่อง การรับการถ่ายทอดด้านหลักการประพันธ์ วิเคราะห์แนวทางการประพันธ์เพลง ได้แก่ สังคีตลักษณะหรือรูปแบบ บันไดเสียงของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง จังหวะหน้าทับ เทคนิคการบรรเลงและกลวิธีการบรรเลง วรรคตอนของเพลง การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง และสังเคราะห์แนวทางและหลักการประพันธ์เพลง เถา ที่เป็นแบบฉบับของ ครูอุทัย แก้วละเอียด

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ เพลงอุซเรน เถา เพลงเทพทอง เถา เพลงดอกไม้เหนื่อ เถา และเพลงเทพนฤมิต เถา ทางครุอุทัย แก้วละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์ครุอุทัย แก้วละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552 บุคคลผู้เป็นต้นแบบในเรื่องประวัติ ผลงาน การรับการถ่ายทอดด้านหลักการประพันธ์ แนวทางการประพันธ์เพลง เถา ความเป็นมาของเพลงอุซเรน เถา เพลงเทพทอง เถา เพลงดอกไม้เหนื่อ เถา เพลงเทพนฤมิต เถา รวมทั้งขอความอนุเคราะห์ครุอุทัย แก้วละเอียด ให้ตรวจสอบโน้ตเพลง เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์แนวทางการประพันธ์เพลง สังคัตลักษณ์หรือรูปแบบ บันไดเสียงของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง จังหวะหน้าทับ เทคนิคการบรรเลงและกลวิธีการบรรเลง วรรคตอนของเพลง และการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงของแต่ละเพลง

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์ลูกศิษย์ของครุอุทัย แก้วละเอียด และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีคนอื่นๆ ในเรื่องแนวทางการประพันธ์เพลง สังคัตลักษณ์หรือรูปแบบ บันไดเสียงของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง จังหวะหน้าทับ เทคนิคการบรรเลง และกลวิธีการบรรเลง วรรคตอนของเพลง และการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงของแต่ละเพลง

3.3 โน้ตเพลงทำนองหลัก คือ โน้ตที่บันทึกในระบบโน้ตไทยซึ่งเป็นโน้ตพื้นฐาน ได้แก่ เพลงอุซเรน เถา เพลงเทพทอง เถา เพลงดอกไม้เหนื่อ เถา และเพลงเทพนฤมิต เถา ที่บรรดาลูกศิษย์ได้บันทึกจากการเรียนกับครุอุทัย แก้วละเอียด และได้รับการตรวจสอบจากครุอุทัย แก้วละเอียด เรียบร้อยแล้ว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบในการสัมภาษณ์

4.2 สัมภาษณ์ครุอุทัย แก้วละเอียด ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552 เกี่ยวกับข้อมูลเพลงอุซเรน เถา เพลงเทพทอง เถา เพลงดอกไม้เหนื่อ เถา และเพลงเทพนฤมิต เถา ในเรื่องประวัติความเป็นมา การรับการถ่ายทอดด้านหลักการประพันธ์เพลง แนวทางการประพันธ์เพลง เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์แนวทางการประพันธ์เพลง สังคัตลักษณ์หรือรูปแบบ บันไดเสียงของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง จังหวะหน้าทับ เทคนิคการบรรเลง และกลวิธีการบรรเลง วรรคตอนของเพลง และการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง

4.3 สัมภาษณ์ลูกศิษย์ของครูอุทัย แก้วละเอียต และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีคนอื่นๆ เกี่ยวกับแนวทางการประพันธ์เพลง สังกัดลักษณะหรือรูปแบบ บันไดเสียงของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง จังหวะหน้าทับ เทคนิคการบรรเลงและกลวิธีการบรรเลง วรรคตอนของเพลง การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ของเพลงอุสุเรน เถา เพลงเทพทอง เถา เพลงดอกไม้เหนื่อ เถา และเพลงเทพนฤมิต เถา

4.4 บันทึกโน้ตทำนองหลักเพลงอุสุเรน เถา เพลงเทพทอง เถา เพลงดอกไม้เหนื่อ เถา และเพลงเทพนฤมิต เถา ด้วยโน้ตตัวพยัญชนะอักษรไทย

4.5 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดการกระทำข้อมูลทั้งที่ได้จากเอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยแบ่งประเภทของข้อมูลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.6 การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการยืนยันข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ครูอุทัย แก้วละเอียต ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ปีพุทธศักราช 2552 ผู้เชี่ยวชาญทางดนตรี และลูกศิษย์ของครูอุทัย แก้วละเอียต และตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับข้อมูลที่ได้จากเอกสาร

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

5.1 ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เอกสาร (Document Research) โดยแบ่งข้อมูลเป็นหัวข้อที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และจัดกลุ่มเนื้อหาเป็นแต่ละประเด็นและนำเสนอข้อมูลที่ค้นพบในรูปของการพรรณนาความเป็นหลัก

5.2 ส่วนที่ 2 การสรุปผลและวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์ตามกรอบคำถามที่ใช้สัมภาษณ์

5.3 ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ทำนองหลักเพลงอุสุเรน เถา เพลงเทพทอง เถา เพลงดอกไม้เหนื่อ เถา และเพลงเทพนฤมิต เถา โดยมีขั้นตอนและวิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

5.3.1 แนวทางการประพันธ์เพลง

5.3.2 สังกัดลักษณะหรือรูปแบบ

5.3.3 บันไดเสียงของบทเพลง

5.3.4 สำเนียงของบทเพลง

5.3.5 จังหวะหน้าทับ

5.3.6 เทคนิคการบรรเลงและกลวิธีการบรรเลง

5.3.7 วรรคตอนของเพลง

5.3.8 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง

6. การเขียนรายงานการวิจัย

การเขียนรายงานการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสรุป ประมวลผล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทำนองหลัก เพื่อนำเสนอแนวทางการประพันธ์เพลง สังกีตลักษณ์หรือรูปแบบ บันไดเสียงของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง จังหวะหน้าทับ เทคนิคการบรรเลงและกลวิธีการบรรเลง วรรคตอนของเพลง และการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง โดยนำเสนอในรูปแบบ ความเรียงพรรณนาวิเคราะห์ตามแนวทางของการวิจัยเชิงคุณภาพ